

PARKINSONS SJUKDOM

Farmakologisk behandling

Parkinsons sjukdom orsakas av att det blir färre celler i hjärnan som producerar signalsubstansen dopamin. Det uppstår då brist på dopamin i hjärnan. Läkemedel mot Parkinsons sjukdom hjälper till att öka mängden dopamin eller efterhärmar dopaminets effekter.

PARKINSONS SJUKDOM

Farmakologisk behandling

Alla förändringar av läkemedelsbehandlingen bör man alltid först diskutera med sin behandlande läkare. Gör inga justeringar av doserna utan att läkaren gjort en bedömning och kommit fram till vad som behöver göras.

Vilket läkemedel som är aktuellt beror på varje persons situation och i vilket stadium sjukdomen befinner sig. Därför kan läkaren komma att förändra behandlingen med tiden.

PARKINSONS SJUKDOM

Farmakologisk behandling

Vissa läkemedel kan öka mängden dopamin i hjärnan. Ett av de vanligaste läkemedlen är levodopa som är ett ämne som finns naturligt i kroppen. Levodopa kallas ofta för L-dopa och omvandlas till dopamin i hjärnan.

En annan grupp läkemedel imiterar dopamin och kallas för dopaminagonister eller dopaminhärmare. Dopaminagonister kan ges tillsammans med L-dopa eller istället för L-dopa.

En tredje grupp läkemedel hämmar nedbrytningen av L-dopa och dopamin. På så sätt stannar dopamin och L-dopa kvar längre och nivåerna blir högre. Dessa läkemedel finns i två varianter och kallas för COMT-hämmare och MAO-B-hämmare.

PARKINSONS SJUKDOM

Symtom på för låg eller hög dos läkemedel – med verkan på dopaminsystemet

Myrkrypningar i benen, sendrag, smärta i kroppen, stelhet i musklerna, tilltagande skakningar och kortare steglängd är vanliga symtom då man tar för lite läkemedel. Även dregling, trötthet, tanketröghet, ångest och nedstämdhet kan förekomma.

Tecken på att man istället tar för mycket medicin är vanligen ofrivilliga ansikts-, mun- och kroppsrörelser. Andra tecken kan vara yrsel och svimningskänsla på grund av lågt blodtryck. Synhallucinationer, paranoida vanföreställningar, mardrömmar och illamående kan förekomma.

PARKINSONS SJUKDOM

Symtom på för låg eller hög dos läkemedel – med verkan på dopaminsystemet

De här symtomen är beroende av läkemedelsdosen och även typen av läkemedel. Biverkningsprofilen skiljer sig åt mellan t ex L-DOPA och dopaminhärmare.

Förändras dosen försvinner eller minskas besvären. Det gäller att hitta en dosering så att man får så bra rörelseförmåga och så få biverkningar som möjligt.

Tips för att bryta rörelsestopp

Om du har problem med rörelsestopp, så kallad freezing/frysning, kan du prova att föreställa dig ett hinder eller ett trappsteg framför dig som du ska kliva över eller upp på.

Ett annat sätt är att klatscha till dig själv på låren för att därigenom sätta igång rörelsen. Ytterligare en möjlighet är att "räkna igång" rörelsen (ett, två och tre!).

Vid promenader kan gästavar vara till hjälp.

PARKINSONS SJUKDOM

Läkemedelsöversikt

Levodopa med decarboxylas hämmare

Tabletter

- **Madopark** ® (L-dopa+benserazid)
- **Sinemet** ® (L-dopa+karbidopa)
- **Flexilev** ® (L-dopa+karbidopa)
- **Stalevo** ® (L-dopa+karbidopa+entakapon)

Intestinal gel

- **Duodopa**® (L-dopa+karbidopa)
- **Lecigon**® (L-dopa+karbidopa+entakapon)

Subcutan levodopa behandling

- **Produodopa** ® (Foslevodopa+foskarbidopa)

PARKINSONS SJUKDOM

Läkemedelsöversikt

Madopark Quick 100mg och Madopark Quick mite 50mg

”Löses i vatten före intag”

Madopark Quick har en mycket snabbare och mer konstant verkan än standardpreparatet (25 vs 46min)

(Parkinsonism och relaterade sjukdomar
Volym 4, december 1998, sidorna 201-206)

SWEMODIS

Swedish Movement Disorder Society

Riktlinjer för utredning och behandling av Parkinsons sjukdom

Version #9, 2022

Påminn din behandlande läkare om SWEMODIS behandlingsriktlinjer

SWEMODIS.se